

13 JUL 2017

201700157

Zorginstituut Nederland

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. mevrouw
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Zorg II
Complexe Ouderenzorg

Eekholt 4
1112 XH Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

2017030364

Datum 12 juli 2017
Betreft Definitief advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2017014799

Onze referentie
2017030364

Uw referentie
G47 201700157

Uw brief van
28 maart 2017

Geachte voorzitter, commissie,

Hierbij bevestig ik de ontvangst van de nagekomen stukken.
U hebt op 28 maart 2017 aan Zorginstituut Nederland (hierna: het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van twee hoortoestellen type GNResound LINX2 961 (hierna: LINX2).

In het voorlopig advies van 28 april 2017 kwam het Zorginstituut tot de conclusie dat in het dossier een onderbouwing ontbreekt waarom verzoekster op de aangevraagde hoortoestellen zou zijn aangewezen en niet uit zou komen met hoortoestellen uit de database (categorie 3). Gelet op de in het voorlopig advies genoemde rechtspraak¹ is echter geen grond aanwezig om hobby's, zoals pianospelen, buiten beschouwing te laten. Dit moet de audicien/audioloog in zijn beoordeling betrekken om tot een juiste hooroplossing te komen. Het Zorginstituut raadde verweerder aan dit nader te onderzoeken.

In de nagekomen stukken geeft de audicien aan dat zij de hobby's van verzoekster, namelijk muziek luisteren en pianospelen, al in de beoordeling van de Resound Verso 562 (hierna: Verso 562) hoortoestellen had meegenomen. Verstaan ging goed, ook bij bijvoorbeeld opera. Bij zelf pianospelen kreeg ze galm en is besproken er een muziekstand op te zetten. Desondanks vond verzoekster het geluid niet optimaal en wilde zij de beste op de markt testen, aldus de audicien.

Echtgenoot van verzoekster noemt het, namens verzoekster, in zijn brief van 20 januari 2017 een 'erbarmelijke weergave van muziek, zowel thuis als in de concertzaal' en in de brief van 17 oktober 2016 over 'absoluut niet combineerbaar met muziek'. Verder geeft hij in bovengenoemde brieven aan dat verzoekster

¹ CRvB, 15 augustus 2007, 05/5963 ZFW en CRvB, 19 september 2007, 06/1478 ZFW.

geen verstand heeft van hoortoestellen, en enkel de adviezen van de audicien heeft opgevolgd en dat verzoekster zich afvroeg waarom geen andere hoortoestellen zijn uitgeprobeerd, alvorens de LINX2 hoortoestellen te adviseren.

Zorginstituut Nederland
Zorg II
Complexe Ouderenzorg

De audicien geeft verder aan: "Er is binnen de zorgverzekeraars categorieën geen ander toestel wat dezelfde mogelijkheden en kwaliteit van geluid biedt als de toestellen die ze nu draagt".

Datum
12 juli 2017

Aangezien uit het dossier blijkt dat verzoekster de in geschil zijnde LINX2 toestellen reeds heeft aangeschaft en de verklaring van de audicien van latere datum is, gaat het Zorginstituut er vanuit dat de audicien hiermee de LINX2 hoortoestellen bedoelt.

Onze referentie
2017030364

Het Zorginstituut blijft bij zijn voorlopig advies dat onvoldoende is onderbouwd waarom verzoekster is aangewezen op de gevraagde (buitencategorie) hoortoestellen en niet uit zou komen met hoortoestellen uit de database. Het Zorginstituut merkt hierbij op dat uit het dossier en de nagekomen stukken niet duidelijk wordt of voldoende onderzoek is verricht naar een juiste hooroplossing vanuit de database, nu kennelijk na het uitproberen van de Verso 562 vervolgens alleen een hoortoestel van buiten de database is aangeboden.

Hoogachtend,

201700157
Zorginstituut Nederland

- 1 MEI 2017

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. mevrouw
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Zorg II
Complexe Ouderenzorg
Eekholt 4
1112 XH Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl
T +31 (0)20 797 85 55
Contactpersoon

2017019401

Datum 26 april 2017
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2017014799
Onze referentie
2017019401

Uw referentie
G47 201700157

Uw brief van
28 maart 2017

Geachte voorzitter, commissie,

Inleiding

U hebt op 28 maart 2017 aan Zorginstituut Nederland (hierna: het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van twee hoortoestellen type GNResound LINX2 961. Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Het Zorginstituut brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van het Zorginstituut kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Toepasselijke zorgverzekering

In dit geschil zijn de volgende bepalingen van de tussen partijen overeen gekomen zorgverzekering van belang.

- Artikel 1 van de zorgverzekering bepaalt dat deze is gebaseerd op de Zvw, het Besluit zorgverzekering (Bzv) en de Regeling zorgverzekering (Rzv).
- Ingevolge artikel 2.4 van de zorgverzekering heeft een verzekerde slechts recht op zorg als hij op de inhoud en omvang daarvan redelijkerwijs is aangewezen.
- Artikel 4 van de zorgverzekering omschrijft de aanspraak op hulpmiddelen met verwijzing naar het Reglement Hulpmiddelen, behorende bij deze zorgverzekering.

- De aanspraak op uitwendige hulpmiddelen gerelateerd aan stoornissen in de hoorfunctie is geregeld in artikel 2.10 van de Rzv.
- In het Reglement Hupmiddelen worden nadere voorwaarden gesteld aan het verkrijgen van hulpmiddelen.

Dit komt overeen met hetgeen daarover bij of krachtens de Zorgverzekeringswet is bepaald.

Zorginstituut Nederland
Zorg II
Complexe Ouderenzorg

Datum
26 april 2017

Onze referentie
2017019401

Medische beoordeling

Voor een medische beoordeling van het geschil heeft de medisch adviseur van het Zorginstituut kennisgenomen van de stukken. Op basis van het dossier deelt de medisch adviseur het volgende mee.

Situatie verzoekster

De indicatie voor hoortoestellen staat niet ter discussie. In geschil is het type hoortoestel.

Verzoekster heeft vergoeding gevraagd voor twee hoortoestellen type GNResound LINX2 961. Omdat de hoortoestellen, die zij sinds 2006 gebruikte, aan vervanging toe waren is verzoekster naar een audicien gegaan. De in eerste instantie aanbevolen hoortoestellen type GNResound VERSO 562 voldeden niet vanwege pasvorm en waren niet geschikt voor luisteren naar muziek. Verzoekster is een actief en passief enthousiaste pianoliefhebber. De audicien adviseerde vervolgens het type LINX2, waarbij is verteld dat deze niet onder de dekking van de zorgverzekering vallen. Verzoekster heeft geen andere toestellen geprobeerd, omdat de toestellen voldeden aan haar wensen. Er zijn volgens verzoekster door de audicien ook geen andere toestellen geadviseerd. Verder vindt verzoekster dat de polis onvoldoende informatie geeft over het protocol met de categorie-indeling van de hoortoestellen.

Afwijzing verweerder

Verweerder heeft vergoeding afgewezen, omdat verzoekster volgens de audicien een indicatie heeft voor hoortoestellen categorie 3. Niet is gebleken van een bijzondere zorgvraag. Aanschaf van hoortoestellen van de 'buitencategorie' is een eigen keuze van verzoekster.

Beoordeling

Een verzekerde kan in aanmerking komen voor een hoortoestel dat niet in de hoortoestellendatabase is opgenomen (een zogeheten 'categorie 6' of 'buitencategorie' hoortoestel), als is gebleken dat de verzekerde niet uitkomt met de in genoemde database opgenomen hoortoestellen. Dit moet dan goed onderbouwd en gedocumenteerd zijn door de audicien of een audiologisch centrum.

De audicien heeft verklaard dat verzoekster conform audiologische gegevens, uitkomsten AVB (de zogeheten 'Amsterdamse vragenlijst') en intakegegevens gestart is met een toestel uit categorie 3. Dit hoortoestel was adequaat, zoals bleek uit het verbeterde spraakverstaan. Pasvorm was suboptimaal, maar wellicht te verbeteren met een oorstukje op maat. Volgens de audicien wilde verzoekster dit niet vanwege de zichtbaarheid. Verder heeft de audicien begrepen dat optimaal horen van muziek, bij iemand die niet professioneel met muziek bezig is, geen reden is om iemand door te sturen voor beoordeling van een bijzondere aanvraag.

Conclusie

Uit het dossier is op te maken dat verzoekster volgens de audiciens een gehoorprobleem en zorgvraag passend bij categorie 3 heeft. Er is geen onderbouwing aanwezig, waaruit blijkt dat verzoeker niet met een categorie 3 hoortoestel uit de hoortoestellendatabase zou kunnen volstaan.

Juridische beoordeling

De vraag die beantwoord moet worden is of verzoekster in dit geval aanspraak heeft op de vergoeding van twee hoortoestellen type GNResound LINX2 961.

Aanspraak op een hoortoestel voor zover van toepassing

Artikel 2.10, eerste lid, onderdeel a, van de Rzv:

Hulpmiddelen als bedoeld in artikel 2.6, onderdeel c, omvatten hulpmiddelen ter correctie van stoornissen in de hoorfunctie voor zover er sprake is van een revalideerbaar oor met ten minste een verlies van 35dB of ernstig oorsuizen.

Redelijkerwijs aangewezen zijn op

Volgens artikel 2.4 van de zorgverzekering, dat gebaseerd is op 2.1, derde lid, van het Bzv, heeft een verzekerde slechts recht op een vorm van zorg of een dienst voor zover hij daarop naar inhoud en omvang redelijkerwijs is aangewezen.

Volgens jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep¹ (hierna: CRvB) moet een hulpmiddel geschikt zijn om de beperkingen/belemmeringen van verzekerde in aanvaardbare mate te compenseren en dienen alsmede de concrete feiten en omstandigheden waarin de individuele verzekerde op het gebruik is aangewezen, richtinggevend te zijn. Hierbij is volgens de CRvB geen wettelijke grondslag aanwezig om activiteiten als vrijwilligerswerk, niet-medisch gerelateerde sport, hobby's e.d. buiten beschouwing te laten.

Vervolgens is het, gelet op de Memorie van Toelichting bij artikel 14 van de Zvw, uitgangspunt dat de doelmatigheid een onderwerp is dat behoort tot de verantwoordelijkheid van de zorgverzekeraar. Hierbij kunnen de kosten in overweging worden genomen. De verstrekking moet niet onnodig duur zijn. Van een onnodig dure voorziening is sprake als in plaats van deze voorziening goedkopere adequate, alternatieve hulpmiddelen voorhanden zijn.²

Keuzeprotocol hoorzorg

Zorgverzekeraars hebben een tool ontwikkeld om artikel 2.1, derde lid, van het Bzv toe te passen op de hoorzorg: het Keuzeprotocol hoorzorg.³ Volgens de zorgverzekeraars krijgt verzekerde door toepassing van dit protocol datgene waarop hij redelijkerwijs is aangewezen.

Het protocol voor de hoorzorg bestaat in beginsel, samengevat, uit de volgende stappen:

- een uitgebreide hoortest,
- een uitgebreide vragenlijst (zogeheten 'Amsterdamse vragenlijst', om te achterhalen welke beperkingen de patient ervaart in het horen en verstaan en wat de belangrijke (luister)situaties zijn waar

¹ CRvB, 15 augustus 2007, 05/5963 ZFW en CRvB, 19 september 2007, 06/1478 ZFW

² CRvB, 15 augustus 2007, 05/5963 ZFW en CRvB, 19 september 2007, 06/1478 ZFW.

³ in samenwerking met onder meer audiciens en de patientenvereniging NVVS

- verbetering moet komen),
- bepaling van de zorgvraag door de audicien/audioloog, op basis van de uitslag van de gehoortest en vragenlijst, en
- keuze voor een hoortoestel uit de categorie die bij de zorgvraag past.

Zorginstituut Nederland
Zorg II
Complexe Ouderenzorg

Datum
26 april 2017

Onze referentie
2017019401

Er is een hoortoestellendatabase ontwikkeld, waarin de hoortoestellen opgenomen zijn die voor vergoeding in aanmerking komen.⁴ Er zijn vijf categorieën waarin de hoortoestellen zijn ingedeeld. Deze indeling is gebaseerd op de zorgvraag en de complexiteit van het hoorprobleem. Categorie 5 betreft hoortoestellen met een gehooroplossing voor de meest complexe hoorproblemen (zwaar gehoorverlies). De indeling van deze hoortoestellen in de vijf categorieën is gedaan door onafhankelijke audiciens, audiologen en wetenschappers. Hoortoestellen die niet in deze database zijn opgenomen worden in de praktijk ook wel 'buitencategorie' of 'categorie 6' hoortoestellen genoemd.

In principe komt een verzekerde uit met een hoortoestel uit de database, passend bij de categorie waarin hij/zij is ingedeeld. Als dit niet het geval is kan een zorgverzekeraar besluiten toch tot vergoeding over te gaan van een buitencategorie hoortoestellen. Er kan namelijk, in dergelijk gevallen, sprake zijn van een bijzondere individuele zorgvraag. De aanvraag moet dan gedegen onderbouwd zijn door de zorgverlener.

Beoordeling

Gelet op het advies van de medisch adviseur is het Zorginstituut van mening dat er in het dossier een onderbouwing ontbreekt waarom verzoekster op de aangevraagde hoortoestellen zou zijn aangewezen en niet uit zou komen met hoortoestellen uit de database (categorie 3). Er kan daarom niet worden vastgesteld dat verzoekster aanspraak heeft op de aangevraagde hoortoestellen. Gelet op de hiervoor genoemde rechtspraak is echter geen grondslag aanwezig om hobby's, zoals pianospelen, buiten beschouwing te laten. Dit moet de audicien/audioloog in zijn beoordeling betrekken om tot een juiste hooroplossing te komen. Het Zorginstituut raadt daarom verweerder aan dit nader te onderzoeken.

Tot slot merkt het Zorginstituut nog op dat krachtens artikel 114, derde lid, j° artikel 11 van de Zvw het Zorginstituut over geschillen adviseert die betrekking hebben op de vraag of het hulpmiddel een verzekerde prestatie is of dat verzoeker hiervoor is geïndiceerd.

Voor zover het geschil nog betrekking heeft op de wijze van informeren van verzoekster met betrekking tot de aanspraak, is het Zorginstituut niet bevoegd een advies te geven.

Hooqachtend,

---

⁴ Vanuit Zorgverzekeraars Nederland in samenwerking met onder meer audiciens en de patiëntenvereniging NVVS